dà bō rě bō luó mì duō jìng juàn dì sì bǎi liù shí

大般若波羅蜜多經卷第四百六十

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì

唐三藏法師玄奘奉　詔譯

dì èr fēn qiǎo biàn pǐn dì liù shí bā zhī yī

第二分巧便品第六十八之一

ěr shí jù shòu shàn xiàn bái fó yán shì zūn ruò pú sà mó hē sà chéng jiù rú shì qiǎo biàn

爾時具壽善現白佛言.世尊.若菩薩摩訶薩. 成就如是巧便

lì zhě fā pú tí xīn yǐ jìng jǐ shí fó gào shàn xiàn shì pú sà mó hē sà fā pú tí xīn

力者.發菩提心.已經幾時.佛告善現.是菩薩摩訶薩.發菩提心.

yǐ jìng wú shù bǎi qiān jù zhī nà yǔ duō jié jù shòu shàn xiàn fù bái fó yán shì zūn ruò pú

已經無數百千俱胝那庾多劫.具壽善現復白佛言.世尊.若菩

sà mó hē sà chéng jiù rú shì qiǎo biàn lì zhě yǐ céng qīn jìn gòng yǎng jǐ fó fó gào shàn

薩摩訶薩. 成就如是巧便力者.已曾親近供養幾佛.佛告善

xiàn shì pú sà mó hē sà yǐ céng qīn jìn gòng yǎng jīng jiā shā děng zhū fó jù shòu shàn xiàn

現.是菩薩摩訶薩.已曾親近供養殑伽沙等諸佛.具壽善現

fù bái fó yán shì zūn ruò pú sà mó hē sà chéng jiù rú shì qiǎo biàn lì zhě yǐ zhí hé

復白佛言.世尊.若菩薩摩訶薩. 成就如是巧便力者.已植何

Page 2393

děng shū shèng shàn gēn fó gào shàn xiàn shì pú sà mó hē sà fā xīn yǐ lái wú yǒu bù shī

等殊勝善根.佛告善現.是菩薩摩訶薩.發心已來.無有布施

jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō suǒ yǐn shàn gēn ér bù yuán mǎn jīng qín xiū

淨戒安忍精進靜慮般若波羅蜜多所引善根.而不圓滿精勤修

xué yóu cǐ yīn yuán chéng jiù rú shì qiǎo fāng biàn lì jù shòu shàn xiàn fù bái fó yán shì

學.由此因緣. 成就如是巧方便力.具壽善現復白佛言.世

zūn ruò pú sà mó hē sà chéng jiù rú shì qiǎo biàn lì zhě shèn wéi xī yǒu fó gào shàn xiàn

尊.若菩薩摩訶薩. 成就如是巧便力者. 甚爲希有.佛告善現.

rú shì rú shì rú rǔ suǒ shuō shì pú sà mó hē sà shèn wéi xī yǒu shàn xiàn dāng zhī rú

如是如是.如汝所說.是菩薩摩訶薩. 甚爲希有. 善現當知如

rì yuè lún zhōu xíng zhào chù sì dà zhōu jiè zuò zhū shì yè qí zhōng suǒ yǒu ruò qíng fēi qíng

日月輪. 周行照觸四大洲界.作諸事業.其中所有若情非情.

suí bǐ guāng míng shì lì ér zhuǎn gè chéng jǐ shì rú shì bō rě bō luó mì duō zhào chù yú

隨彼光明勢力而轉.各成己事.如是般若波羅蜜多.照觸餘

wǔ bō luó mì duō zuò zhū shì yè bù shī děng wǔ bō luó mì duō suí shùn bō rě bō luó mì

五波羅蜜多.作諸事業.布施等五波羅蜜多.隨順般若波羅蜜

duō shì lì ér zhuǎn gè chéng jǐ shì shàn xiàn dāng zhī rú

多勢力而轉各. 成己事. 善現. 當知如

Page 2394

zhuǎn lún wáng ruò wú qī bǎo bú míng lún wáng yào yǒu qī bǎo nǎi míng lún wáng bù shī děng
轉 輪 王 .若無七寶.不 名 輪 王 .要有七寶乃 名輪 王 .布施 等
wǔ bō luó mì duō yì fù rú shì ruò lí bō rě bō luó mì duō bù dé míng wéi bō luó mì duō
五波羅蜜多.亦復如是.若離般若波羅蜜多.不得 名 爲波羅蜜多.
bú lí bō rě bō luó mì duō nǎi dé míng wéi bō luó mì duō shàn xiàn dāng zhī rú yǒu nǚ rén
不離般若波羅蜜多.乃得 名 爲波羅蜜多. 善 現 當 知如有女人.
duān yǎn jù fù ruò wú jiàng fū suǒ shǒu hù zhě yì wéi è rén zhī suǒ líng rǔ ruò yǒu jiàng fū
端 嚴巨富.若無 強 夫所 守 護者.易爲惡人之所淩辱.若有 強 夫
suǒ shǒu hù zhě bú wéi è rén zhī suǒ líng rǔ bù shī děng wǔ bō luó mì duō yì fù rú shì
所 守 護者.不爲惡人之所淩辱.布施 等 五波羅蜜多.亦復如是.
ruò wú bō rě bō luó mì duō lì suǒ shè hù yì wéi tiān mó jí bǐ juàn shǔ zhī suǒ jǔ huài ruò
若無般若波羅蜜多力所攝護.易爲天魔及彼眷 屬之所沮壞.若
yǒu bō rě bō luó mì duō lì suǒ shè hù yī qiè tiān mó jí bǐ juàn shǔ bù néng jǔ huài shàn
有般若波羅蜜多力所攝護.一切天魔及彼眷 屬.不 能 沮壞. 善
xiàn dāng zhī rú yǒng jūn jiàng miào xián bīng fǎ shàn bèi zhòng zhòng jiān gù kǎi zhàng lìn guó
現. 當 知如 勇 軍 將 . 妙 閑 兵法. 善 備 種 種 堅固鎧 仗 .鄰國
yuàn dí suǒ bù néng hài bù shī děng wǔ bō
怨 敵所不 能 害.布施 等 五波

Page 2395

luó mì duō yì fù rú shì bú lí bō rě bō luó mì duō tiān mó juàn shǔ zēng shàng màn rén
羅蜜多.亦復如是.不離般若波羅蜜多.天魔眷 屬 增 上 慢人.
nǎi zhì pú sà zhān tú luó děng jiē bù néng huài shàn xiàn dāng zhī rú zhān bù zhōu zhū xiǎo
乃至菩薩 旃 荼羅 等 .皆不 能 壞 . 善 現 . 當 知如 贍 部 洲 諸 小
wáng děng suí shí cháo shì zhuǎn lún shèng wáng yī bǐ lún wáng dé zhì shèng chǔ bù shī děng
王 等 .隨時 朝 侍 轉 輪 聖 王 .依彼輪 王 得至 勝 處.布施 等
wǔ bō luó mì duō yì fù rú shì suí zhù bō rě bō luó mì duō yóu bǐ shì lì suǒ yǐn dǎo gù
五波羅蜜多.亦復如是.隨助般若波羅蜜多.由彼勢力所引導故.
jí néng zhèng dé yī qiè zhì zhì shàn xiàn dāng zhī rú zhān bù zhōu dōng fāng zhū shuǐ wú bú
疾 能 證 得一切智智. 善 現 . 當 知如 贍 部 洲 東 方 諸 水 .無不
jiē qù jīng jiā dà hé suí jīng jiā hé liú rù dà hǎi bù shī děng wǔ bō luó mì duō yì fù rú
皆趣殑伽大河.隨殑伽河流入大海.布施 等 五波羅蜜多.亦復如
shì wú bú jiē wéi shèn shēn bō rě bō luó mì duō zhī suǒ shè yǐn nǎi néng zhèng dé yī qiè zhì
是.無不皆爲 甚 深 般若波羅蜜多之所攝引.乃 能 證 得一切智
zhì shàn xiàn dāng zhī rú rén yòu shǒu néng zuò zhòng shì rú shì bō rě bō luó mì duō néng
智. 善 現 . 當 知如人右 手 . 能 作 衆 事.如是般若波羅蜜多. 能
yǐn yī qiè shū shèng shàn fǎ shàn xiàn dāng zhī rú rén zuǒ shǒu suǒ
引一切殊 勝 善法. 善 現 當 知如人左 手 .所

Page 2396

zuò bù biàn rú shì qián wǔ bō luó mì duō bù néng yǐn shēng zhū shèng shàn fǎ shàn xiàn dāng
作不便.如是前五波羅蜜多.不能引 生 諸 勝 善法.善 現.當
zhī pì rú zhòng liú suí qí dà xiǎo ruò rù dà hǎi tóng dé xián míng rú shì qián wǔ bō luó
知譬如 衆 流.隨其大小.若入大海.同得鹹 名.如是前五波羅
mì duō yào rù bō rě bō luó mì duō nǎi dé míng wéi néng dào bǐ àn shàn xiàn dāng zhī rú
蜜多.要入般若波羅蜜多.乃得 名 爲 能 到彼岸. 善 現. 當 知如
zhuǎn lún wáng yù yǒu suǒ qù sì jūn dǎo cóng lún bǎo jū xiān wáng jí sì jūn niàn yù yǐn
轉 輪 王 .欲有所趣.四軍導 從 .輪寶居先. 王 及四軍.念欲飲
shí lún jí wéi zhù jì yǐn shí yǐ wáng niàn yù xíng lún jí qián qù qí lún qù zhù suí wáng
食.輪卽爲住.旣飲食已. 王 念欲行.輪卽前去.其輪去住.隨 王
yì yù zhì suǒ qù fāng bú fù qián qù rú shì qián wǔ bō luó mì duō yǔ zhū shàn fǎ yù qù
意欲.至所趣方.不復前去.如是前五波羅蜜多.與諸 善 法.欲趣
wú shàng zhèng děng pú tí yào yīn bō rě bō luó mì duō yǐ wéi qián dǎo jìn zhǐ jù suí bú
無 上 正 等 菩提.要因般若波羅蜜多以爲 前 導.進止俱隨.不
xiàng shě lí ruò zhì wú shàng zhèng děng pú tí gèng bù qián jìn shàn xiàn dāng zhī rú zhuǎn
相 捨離.若至無 上 正 等 菩提. 更 不前進. 善 現. 當 知如 轉
lún wáng yù yǒu suǒ zhì sì jūn qī bǎo qián hòu dǎo cóng ěr shí lún bǎo suī
輪 王 .欲有所至.四軍七寶 前 後導 從 .爾時輪寶.雖

Page 2397

zuì jū xiān ér bù fēn bié qián hòu zhī xiàng rú shì qián wǔ bō luó mì duō yǔ zhū shàn fǎ yù
最居先.而不分別前 後之 相 .如是前五波羅蜜多與諸 善 法.欲
qù wú shàng zhèng děng pú tí bì yǐ bō rě bō luó mì duō wéi qí qián dǎo rán cǐ bō rě bō
趣無 上 正 等 菩提.必以般若波羅蜜多爲其前 導.然此般若波
luó mì duō bù zuò shì niàn wǒ yū qián wǔ bō luó mì duō zuì wéi qián dǎo bǐ suí cóng wǒ bù
羅蜜多.不作是念.我於前五波羅蜜多.最爲前 導.彼隨 從 我.布
shī děng wǔ bō luó mì duō bù zuò shì niàn shèn shēn bō rě bō luó mì duō jū wǒ děng xiān
施 等 五波羅蜜多.不作是念. 甚 深 般若波羅蜜多.居我 等 先.
wǒ suí bǐ gù suǒ yǐ zhě hé rú shì liù zhòng bō luó mì duō jí yī qiè fǎ zì xìng jiē dùn
我隨彼故.所以者何.如是六 種 波羅蜜多.及一切法.自性皆鈍.
wú suǒ néng wéi wú yǒu zhǔ zǎi xū wàng bú shí kōng wú suǒ yǒu bù zì zài xiàng pì rú
無所 能 爲.無有主宰.虛 妄 不實. 空 無所有.不自在 相 .譬如
yáng yàn guāng yǐng shuǐ yuè huàn shì mèng děng qí zhōng dōu wú fēn bié zuò yòng zhēn shí zì
陽 燄 光 影 水月 幻事 夢 等 .其 中 都無分別作 用 眞 實自
tǐ ěr shí jù shòu shàn xiàn fù bái fó yán shì zūn ruò yī qiè fǎ zì xìng jiē kōng wú shí
體.爾時具 壽 善 現復白佛言.世 尊.若一切法自 性 皆 空 無實
xiàng yòng zhū pú sà mó hē sà yún hé xiū xíng bù shī jìng
相 用 .諸菩薩摩訶薩.云何修行布施淨

Page 2398

jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō qiú zhèng wú shàng zhèng děng pú tí fó gào
戒安忍精進靜慮般若波羅蜜多.求 證 無 上 正 等 菩提.佛告
shàn xiàn zhū pú sà mó hē sà yū cǐ liù zhòng bō luó mì duō zhèng xiū xíng shí cháng zuò shì
善 現.諸菩薩摩訶薩.於此六 種 波羅蜜多 正 修行時. 常 作是
niàn shì jiān yǒu qíng xīn héng diān dǎo chén nì shēng sǐ bù néng zì tuō wǒ ruò bú xiū qiǎo
念.世閒有情.心 恆 顛倒. 沉 溺 生 死.不 能 自脫.我若不修巧
biàn shèng xíng bù néng bá jì bǐ shēng sǐ kǔ wǒ dāng wéi bǐ zhū yǒu qíng lèi qín xiū bù shī
便 勝 行.不能 拔濟彼 生 死苦.我 當 爲彼諸有情類.勤修布施.
nǎi zhì bō rě bō luó mì duō qiǎo biàn shèng xíng qù zhèng wú shàng zhèng děng pú tí tuō zhū
乃至般若波羅蜜多巧 便 勝 行.趣 證 無 上 正 等 菩提.脫諸
yǒu qíng shēng sǐ dà kǔ shì pú sà mó hē sà zuò cǐ niàn yǐ wéi zhū yǒu qíng shě shī nèi
有情 生 死大苦.是菩薩摩訶薩.作此念已.爲諸有情 .捨施內
wài yī qiè suǒ yǒu jì shě shī yǐ fù zuò shì niàn wǒ yū nèi wài dōu wú suǒ shě suǒ yǐ zhě
外一切所有.旣捨施已.復作是念.我於內外都無所捨.所以者
hé cǐ nèi wài wù kōng wú zì xìng bù kě shě shī fēi wéi shǔ wǒ shì pú sà mó hē sà yóu
何.此內外物. 空 無自 性.不可捨施.非唯屬我.是菩薩摩訶薩.由
cǐ guàn chá xiū xíng bù shī bō luó mì duō jí dé yuán mǎn sù
此 觀 察.修行布施波羅蜜多.疾得 圓 滿 .速

Page 2399

zhèng wú shàng zhèng děng pú tí shì pú sà mó hē sà wéi tuō yǒu qíng shēng sǐ kǔ gù zhōng
證 無 上 正 等 菩提.是菩薩摩訶薩.爲脫有情 生 死苦故. 終
bù fàn jiè suǒ yǐ zhě hé shì pú sà mó hē sà cháng zuò cǐ niàn wǒ wéi jiě tuō yī qiè yǒu
不犯戒.所以者何.是菩薩摩訶薩. 常 作此念.我爲解脫一切有
qíng shēng sǐ kǔ gù qiú qù wú shàng zhèng děng pú tí jué dìng bú yìng duàn zhòng shēng mìng
情 生 死苦故.求趣無 上 正 等 菩提.決定不應 斷 衆 生 命 .
nǎi zhì xié jiàn yì dìng bú yìng qiú miào yù jìng qiú tiān fù lè qiú zuò dì shì mó fàn wáng děng
乃至邪見.亦定不應求 妙 欲境.求天富樂.求作帝釋魔梵 王 等 .
yì dìng bú yìng qiú shēng wén dì huò dú jué dì wéi zì jiě tuō shì pú sà mó hē sà yóu cǐ
亦定不應求 聲 聞地.或獨覺地.唯自解脫.是菩薩摩訶薩.由此
guàn chá xiū xíng jìng jiè bō luó mì duō jí dé yuán mǎn sù zhèng wú shàng zhèng děng pú tí
觀 察.修行 淨戒波羅蜜多.疾得 圓 滿 .速 證 無 上 正 等 菩提.
shì pú sà mó hē sà wéi tuō yǒu qíng shēng sǐ kǔ gù zhōng bú fā qǐ fèn huì děng xīn jiǎ
是菩薩摩訶薩.爲脫有情 生 死苦故. 終 不發起忿恚 等 心.假
shǐ héng zāo huǐ bàng líng rǔ xīn chǔ ɑ zé tòng chè xīn suǐ zhōng bú fā qǐ yī niàn chēn hèn
使 恆 遭毀 謗 淩辱辛楚呵嘖.痛 徹心髓. 終 不發起一念 瞋 恨.
shè fù héng zāo dāo zhàng wǎ shí zhàng kuài děng wù chuí dǎ qí shēn gē
設復 恆 遭刀 仗 瓦石 杖 塊 等物.捶打其身 .割

Page 2400

jié zhuó cì fēn jiě zhī jié yì bú fā qǐ yī niàn è xīn suǒ yǐ zhě hé shì pú sà mó hē
截 斫 刺.分解肢節.亦不發起一念惡心.所以者何.是菩薩摩訶
sà guàn chá yī qiè shēng rú gǔ xiǎng sè rú jù mò bú yìng yū zhōng wàng qǐ chēn hèn huài
薩.觀 察一切 聲 如谷 響 .色如聚沫.不應於 中 妄 起瞋 恨.壞
zhū shàn pǐn shì pú sà mó hē sà yóu cǐ guàn chá xiū xíng ān rěn bō luó mì duō jí dé yuán
諸 善 品.是菩薩摩訶薩.由此 觀 察.修行安忍波羅蜜多.疾得 圓
mǎn sù zhèng wú shàng zhèng děng pú tí shì pú sà mó hē sà wéi tuō yǒu qíng shēng sǐ kǔ
滿.速 證 無 上 正 等 菩提.是菩薩摩訶薩.爲脫有情 生 死苦
gù qín qiú yī qiè shū shèng shàn fǎ nǎi zhì wú shàng zhèng děng pú tí yū qí zhōng jiān
故.勤求一切殊 勝 善 法.乃至無 上 正 等 菩提.於其 中 閒
cháng wú xiè dài suǒ yǐ zhě hé shì pú sà mó hē sà héng zuò shì niàn wǒ ruò xiè dài bù
常 無懈怠.所以者何.是菩薩摩訶薩. 恆 作是念.我若懈怠.不
néng jì bá yī qiè yǒu qíng lìng qí yuǎn lí shēng sǐ dà kǔ yì bù néng dé yī qiè zhì zhì
能 濟拔一切有情.令其 遠 離 生 死大苦.亦不 能 得一切智智.
shì pú sà mó hē sà yóu cǐ guàn chá xiū xíng jīng jìn bō luó mì duō jí dé yuán mǎn sù
是菩薩摩訶薩.由此 觀 察.修行精進波羅蜜多.疾得 圓 滿.速
zhèng wú shàng zhèng děng pú tí shì pú sà mó hē sà wéi tuō yǒu qíng shēng
證 無 上 正 等 菩提.是菩薩摩訶薩.爲脫有情 生

Page 2401

sǐ kǔ gù xiū zhū shèng dìng nǎi zhì wú shàng zhèng děng pú tí zhōng bú fā qǐ tān chēn chī
死苦故.修諸 勝 定.乃至無 上 正 等 菩提. 終 不發起貪 瞋 癡
děng jù xíng luàn xīn suǒ yǐ zhě hé shì pú sà mó hē sà cháng zuò cǐ niàn wǒ ruò fā qǐ
等 俱行 亂心.所以者何.是菩薩摩訶薩. 常 作此念.我若發起
tān chēn chī děng jù xíng luàn xīn zé bù néng chéng lì lè tā shì yì bù néng zhèng suǒ qiú
貪 瞋 癡 等 俱行 亂心.則不 能 成 利樂他事.亦不 能 證 所求
fó guǒ shì pú sà mó hē sà yóu cǐ guàn chá xiū xíng jìng lǜ bō luó mì duō jí dé yuán mǎn
佛果.是菩薩摩訶薩.由此 觀 察.修行靜慮波羅蜜多.疾得 圓 滿.
sù zhèng wú shàng zhèng děng pú tí shì pú sà mó hē sà wéi tuō yǒu qíng shēng sǐ kǔ gù
速 證 無 上 正 等 菩提.是菩薩摩訶薩.爲脫有情 生 死苦故.
bú lí bō rě bō luó mì duō nǎi zhì wú shàng zhèng děng pú tí cháng qín xiū xué shì chū shì
不離般若波羅蜜多.乃至無 上 正 等 菩提. 常 勤修學世出世
jiān wēi miào shèng huì suǒ yǐ zhě hé shì pú sà mó hē sà héng zuò shì niàn ruò lí bō rě
閒微 妙 勝 慧.所以者何.是菩薩摩訶薩. 恆 作是念.若離般若
bō luó mì duō yū zhū yǒu qíng bù néng chéng shóu yì bù néng dé yī qiè zhì zhì shì pú sà
波羅蜜多.於諸有情不 能 成 熟.亦不 能 得一切智智.是菩薩
mó hē sà yóu cǐ guàn chá xiū xíng bō rě bō luó mì duō jí dé yuán
摩訶薩.由此 觀 察.修行般若波羅蜜多.疾得 圓

Page 2402

mǎn sù zhèng wú shàng zhèng děng pú tí shàn xiàn yóu cǐ yīn yuán suī yī qiè fǎ wú shí
滿.速 證 無 上 正 等菩提. 善 現.由此因 緣.雖一切法無實
xiàng yòng zì xìng jiē kōng ér zhū pú sà mó hē sà zhòng qín xiū liù zhòng bō luó mì duō
相 用.自性皆空.而諸菩薩摩訶薩 衆 .勤修六 種 波羅蜜多.
cháng wú xiè juàn qiú zhèng wú shàng zhèng děng pú tí ěr shí jù shòu shàn xiàn fù bái fó yán
常 無懈倦.求 證 無 上 正 等菩提.爾時具壽 善 現復白佛言.
shì zūn ruò yī qiè zhòng bō luó mì duō xìng wú chà biè jiē shì bō rě bō luó mì duō suǒ shè
世尊.若一切 種 波羅蜜多 性無差別.皆是般若波羅蜜多所攝
shòu gù jiē yóu bō rě bō luó mì duō xiū chéng mǎn gù yìng hé wéi yī bō luó mì duō suǒ wèi
受故.皆由般若波羅蜜多修 成 滿故.應合爲一波羅蜜多.所謂
bō rě bō luó mì duō yún hé kě shuō bō rě bō luó mì duō yū wǔ bō luó mì duō wéi zuì wéi
般若波羅蜜多.云何可 說 般若波羅蜜多.於五波羅蜜多爲最爲
shèng wéi zūn wéi gāo wéi miào wéi wēi miào wéi shàng wéi wú shàng wú děng wú děng děng fó
勝 .爲尊爲高.爲 妙 爲微 妙.爲 上 爲無 上 .無 等 無 等 等.佛
gào shàn xiàn rú shì rú shì rú rǔ suǒ shuō rú shì liù zhòng bō luó mì duō xìng wú chà biè
告 善 現.如是如是.如汝所 說 .如是六 種 波羅蜜多 性無差別.
jiē shì bō rě bō luó mì duō suǒ shè chí gù ruò wú bō rě bō luó
皆是般若波羅蜜多所攝持故.若無般若波羅

Page 2403

mì duō bù shī děng wǔ bù dé míng wéi bō luó mì duō yào yī bō rě bō luó mì duō bù shī
蜜多.布施 等 五.不得 名 爲波羅蜜多.要依般若波羅蜜多.布施
děng wǔ nǎi dé míng wéi bō luó mì duō shì gù qián wǔ bō luó mì duō shè zài bō rě bō luó
等 五.乃得 名 爲波羅蜜多.是故前 五波羅蜜多.攝在般若波羅
mì duō yóu cǐ wéi yī bō luó mì duō suǒ wèi bō rě bō luó mì duō shì gù yī qiè bō luó mì
蜜多.由此唯一波羅蜜多.所謂般若波羅蜜多.是故一切波羅蜜
duō xìng wú chà biè shàn xiàn dāng zhī rú yǒu qíng lèi suī yǒu zhòng zhòng sè shēn chà biè ruò
多.性無差別.善 現 當 知.如有情類.雖有 種 種 色身 差別.若
yǒu qīn jìn miào gāo shān wáng xián tóng yī sè rú shì qián wǔ bō luó mì duō suī yǒu zhòng
有親近 妙 高 山 王 .咸 同一色.如是前 五波羅蜜多.雖有 種
zhòng pǐn lèi chà biè ér wéi bō rě bō luó mì duō suǒ shè shòu gù jiē yóu bō rě bō luó mì
種 品類差別.而爲般若波羅蜜多所攝 受 故.皆由般若波羅蜜
duō xiū chéng mǎn gù jiē rù bō rě bō luó mì duō bù kě shī shè chà biè míng xìng yòu bù shī
多修 成 滿故.皆入般若波羅蜜多.不可施設差別 名 性.又布施
děng bō luó mì duō yī zhǐ bō rě bō luó mì duō fāng de qù rù yī qiè zhì zhì nǎi dé míng
等 波羅蜜多.依止般若波羅蜜多. 方 得趣入一切智智.乃得 名
wéi dào bǐ àn zhě shì gù liù zhòng bō luó
爲到彼岸者.是故六 種 波羅

Page 2404

mì duō jiē tóng yī wèi xìng wú chà biè bù kě shī shè cǐ shì bù shī bō luó mì duō nǎi zhì
蜜多.皆同一味.性無差別.不可施設.此是布施波羅蜜多.乃至
bō rě bō luó mì duō suǒ yǐ zhě hé rú shì liù zhòng bō luó mì duō jiē tóng qù rù yī qiè
般若波羅蜜多.所以者何.如是六 種 波羅蜜多.皆同趣入一切
zhì zhì néng dào bǐ àn xìng wú chà biè yóu shì yīn yuán bù shī děng liù bù kě shī shè míng
智智.能 到彼岸.性無差別.由是因 緣 .布施 等 六.不可施設 名
xìng yǒu yì jù shòu shàn xiàn fù bái fó yán bō luó mì duō jí yī qiè fǎ ruò suí shí yì jiē
性有異.具 壽 善 現復白佛言.波羅蜜多及一切法.若隨實義.皆
wú cǐ bǐ shèng liè chà biè hé yuán gù shuō bō rě bō luó mì duō yū wǔ bō luó mì duō wéi
無此彼 勝 劣差別.何 緣 故 說 般若波羅蜜多於五波羅蜜多爲
zuì wéi shèng wéi zūn wéi gāo wéi miào wéi wēi miào wéi shàng wéi wú shàng wú děng wú děng
最爲 勝 .爲尊爲高.爲 妙 爲微 妙 .爲 上 爲無 上 .無 等 無 等
děng fó gào shàn xiàn rú shì rú shì rú rǔ suǒ shuō ruò suí shí yì bō luó mì duō jí yī
等 .佛告 善 現.如是如是.如汝所 說 .若隨實義.波羅蜜多及一
qiè fǎ jiē wú cǐ bǐ shèng liè chà biè dàn yī shì sú yán shuō zuò yòng shuō yǒu cǐ bǐ shèng
切法.皆無此彼 勝 劣差別.但依世俗言 說 作 用 .說 有此彼 勝
liè chà biè shī shè bù shī bō luó mì duō nǎi zhì bō
劣差別.施設布施波羅蜜多.乃至般

Page 2405

rě bō luó mì duō wéi yù dù tuō zhū yǒu qíng lèi shì sú zuò yòng shēng lǎo bìng sǐ rán zhū yǒu
若波羅蜜多.爲欲度脫諸有 情 類世俗作 用 生 老病死.然諸有
qíng shēng lǎo bìng sǐ jiē fēi shí yǒu dàn jià shī shè suǒ yǐ zhě hé yǒu qíng wú gù dāng zhī
情 生 老病死.皆非實有.但假施設.所以者何.有 情 無故. 當 知
zhū fǎ yì wú suǒ yǒu shèn shēn bō rě bō luó mì duō dá yī qiè fǎ dōu wú suǒ yǒu néng bá
諸法亦無所有. 甚 深 般若波羅蜜多.達一切法都無所有. 能 拔
yǒu qíng shì sú zuò yòng shēng lǎo bìng sǐ yóu sī gù shuō bō rě bō luó mì duō yū wǔ bō luó
有 情 世俗作 用 生 老病死.由斯故 說 般若波羅蜜多.於五波羅
mì duō wéi zuì wéi shèng wéi zūn wéi gāo wéi miào wéi wēi miào wéi shàng wéi wú shàng wú děng
蜜多爲最爲 勝 .爲尊爲高.爲 妙 爲微 妙 .爲 上 爲無 上 .無 等
wú děng děng shàn xiàn dāng zhī rú zhuǎn lún wáng suǒ yǒu nǚ bǎo yū rén zhōng nǚ wéi zuì wéi
無 等 等 .善 現 當 知.如 轉 輪 王 所有女寶.於人 中 女爲最爲
shèng wéi zūn wéi gāo wéi miào wéi wēi miào wéi shàng wéi wú shàng wú děng wú děng děng rú
勝 .爲尊爲高.爲 妙 爲微 妙 .爲 上 爲無 上 .無 等 無 等 等 .如
shì bō rě bō luó mì duō yū bù shī děng bō luó mì duō wéi zuì wéi shèng wéi zūn wéi gāo wéi
是般若波羅蜜多.於布施 等 波羅蜜多爲最爲 勝 .爲尊爲高.爲
miào wéi wēi miào wéi shàng wéi wú shàng wú děng wú děng děng jù shòu
妙 爲微 妙 .爲 上 爲無 上 .無 等 無 等 等 .具 壽

Page 2406

shàn xiàn fù bái fó yán shì zūn hé yuán shù shù zàn shuō shèn shēn bō rě bō luó mì duō yū
善 現 復 白 佛 言 .世 尊 .何 緣 數 數 讚 說 甚 深 般 若 波 羅 蜜 多 .於
bù shī děng bō luó mì duō wéi zuì wéi shèng wéi zūn wéi gāo wéi miào wéi wēi miào wéi shàng wéi
布 施 等 波 羅 蜜 多 爲 最 爲 勝 .爲 尊 爲 高 .爲 妙 爲 微 妙 .爲 上 爲
wú shàng wú děng wú děng děng fó gào shàn xiàn yóu cǐ bō rě bō luó mì duō yǐ wú suǒ
無 上 .無 等 無 等 等 .佛 告 善 現 .由 此 般 若 波 羅 蜜 多 .以 無 所
dé ér wéi fāng biàn pǔ néng shè qǔ yī qiè shàn fǎ hé hé qù rù yī qiè zhì zhì ān zhù bú
得 而 爲 方 便 .普 能 攝 取 一 切 善 法 .和 合 趣 入 一 切 智 智 .安 住 不
dòng gù wǒ shù shù zàn shuō bō rě bō luó mì duō jù shòu shàn xiàn fù bái fó yán shèn shēn
動 .故 我 數 數 讚 說 般 若 波 羅 蜜 多 .具 壽 善 現 復 白 佛 言 .甚 深
bō rě bō luó mì duō yū zhū shàn fǎ yǒu qǔ shě bú fó yán bú yě shèn shēn bō rě bō luó
般 若 波 羅 蜜 多 .於 諸 善 法 有 取 捨 不 .佛 言 不 也 .甚 深 般 若 波 羅
mì duō yū fǎ dōu wú ruò qǔ ruò shě hé yǐ gù yǐ yī qiè fǎ jiē bù kě qǔ bù kě shě gù
蜜 多 .於 法 都 無 若 取 若 捨 .何 以 故 .以 一 切 法 皆 不 可 取 不 可 捨 故 .
jù shòu shàn xiàn fù bái fó yán shèn shēn bō rě bō luó mì duō yū hé děng fǎ wú qǔ wú
具 壽 善 現 復 白 佛 言 .甚 深 般 若 波 羅 蜜 多 .於 何 等 法 無 取 無
shě fó gào shàn xiàn shèn shēn bō rě bō luó mì duō
捨 .佛 告 善 現 .甚 深 般 若 波 羅 蜜 多 .

yū sè wú qǔ wú shě yū shòu xiǎng xíng shí wú qǔ wú shě yū yǎn chǔ nǎi zhì yì chǔ wú qǔ
於 色 無 取 無 捨 .於 受 想 行 識 無 取 無 捨 .於 眼 處 乃 至 意 處 無 取
wú shě yū sè chǔ nǎi zhì fǎ chǔ wú qǔ wú shě yū yǎn jiè nǎi zhì yì jiè wú qǔ wú shě yū
無 捨 .於 色 處 乃 至 法 處 無 取 無 捨 .於 眼 界 乃 至 意 界 無 取 無 捨 .於
sè jiè nǎi zhì fǎ jiè wú qǔ wú shě yū yǎn shí jiè nǎi zhì yì shí jiè wú qǔ wú shě yū yǎn
色 界 乃 至 法 界 無 取 無 捨 .於 眼 識 界 乃 至 意 識 界 無 取 無 捨 .於 眼
chù nǎi zhì yì chù wú qǔ wú shě yū yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu nǎi zhì yì chù wéi yuán
觸 乃 至 意 觸 無 取 無 捨 .於 眼 觸 爲 緣 所 生 諸 受 乃 至 意 觸 爲 緣
suǒ shēng zhū shòu wú qǔ wú shí yū dì jiè nǎi zhì shí jiè wú qǔ wú shě yū yīn yuán nǎi zhì
所 生 諸 受 .無 取 無 拾 .於 地 界 乃 至 識 界 無 取 無 捨 .於 因 緣 乃 至
zēng shàng yuán wú qǔ wú shě yū wú míng nǎi zhì lǎo sǐ wú qǔ wú shě yū bù shī bō luó mì
增 上 緣 無 取 無 捨 .於 無 明 乃 至 老 死 無 取 無 捨 .於 布 施 波 羅 蜜
duō nǎi zhì bō rě bō luó mì duō wú qǔ wú shě yū nèi kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng wú qǔ
多 乃 至 般 若 波 羅 蜜 多 無 取 無 捨 .於 內 空 乃 至 無 性 自 性 空 無 取
wú shě yū zhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè wú qǔ wú shě yū kǔ jí miè dào shèng dì wú qǔ
無 捨 .於 眞 如 乃 至 不 思 議 界 無 取 無 捨 .於 苦 集 滅 道 聖 諦 無 取
wú shě yū sì niàn
無 捨 .於 四 念

zhù nǎi zhì bā shèng dào zhī wú qǔ wú shě yū sì jìng lǜ sì wú liáng sì wú sè dìng wú qǔ
住乃至八 聖 道支無取無捨.於四靜慮四無 量 四無色定無取
wú shě yū bā jiě tuō nǎi zhì shí biàn chǔ wú qǔ wú shě yū kōng wú xiàng wú yuǎn jiě tuō mén
無捨.於八解脫乃至十遍 處無取無捨.於 空 無 相 無 願 解脫門
wú qǔ wú shě yū jìng guàn dì nǎi zhì rú lái dì wú qǔ wú shě yū jǐ xǐ dì nǎi zhì fǎ yún
無取無捨.於淨 觀 地乃至如來地無取無捨.於極喜地乃至法雲
dì wú qǔ wú shě yū yī qiè tuó luó ní mén sān mó dì mén wú qǔ wú shě yū wǔ yǎn liù shén
地無取無捨.於一切陀羅尼門 三摩地門無取無捨.於五眼六 神
tōng wú qǔ wú shě yū rú lái shí lì nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ wú qǔ wú shě yū sān shí
通無取無捨.於如來十力乃至十八佛不 共 法無取無捨.於三十
èr dà shì xiàng bā shí suí hǎo wú qǔ wú shě yū wú wàng shī fǎ héng zhù shě xìng wú qǔ wú
二大士 相 八十隨好無取無捨.於無 忘 失法 恆 住 捨 性無取無
shě yū yī qiè zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì wú qǔ wú shě yū yù liú guǒ nǎi zhì dú jué
捨.於一切智道 相 智一切 相 智無取無捨.於預流果乃至獨覺
pú tí wú qǔ wú shě yū yī qiè pú sà mó hē sà xíng wú qǔ wú shě yū zhū fó wú shàng
菩提無取無捨.於一切菩薩摩訶薩行無取無捨.於諸佛無 上
zhèng děng pú tí wú
正 等菩提無

Page 2409

qǔ wú shě yū yī qiè zhì zhì wú qǔ wú shě jù shòu shàn xiàn fù bái fó yán shèn shēn bō rě
取無捨.於一切智智無取無捨.具 壽 善 現復白佛言.甚 深 般若
bō luó mì duō yún hé yū sè wú qǔ wú shě nǎi zhì yū yī qiè zhì zhì wú qǔ wú shě fó gào
波羅蜜多.云何於色無取無捨.乃至於一切智智無取無捨.佛告
shàn xiàn shèn shēn bō rě bō luó mì duō bù sī wéi sè shì gù yū sè wú qǔ wú shě nǎi zhì
善 現.甚 深 般若波羅蜜多.不思惟色.是故於色無取無捨.乃至
bù sī wéi yī qiē zhì zhì shì gù yū yī qiè zhì zhì wú qǔ wú shě jù shòu shàn xiàn fù bái fó
不思惟一切智智.是故於一切智智無取無捨.具 壽 善 現復白佛
yán yún hé bō rě bō luó mì duō bù sī wéi sè nǎi zhì bù sī wéi yī qiē zhì zhì fó gào
言.云何般若波羅蜜多.不思惟色.乃至不思惟一切智智.佛告
shàn xiàn yóu cǐ bō rě bō luó mì duō yū sè bù sī wéi yī qiē xiàng yì bù sī wéi yī qiē
善 現.由此般若波羅蜜多.於色不思惟一切 相 .亦不思惟一切
suǒ yuán shì gù bù sī wéi sè nǎi zhì yū yī qiè zhì zhì bù sī wéi yī qiē xiàng yì bù sī
所 緣 .是故不思惟色.乃至於一切智智.不思惟一切 相 .亦不思
wéi yī qiē suǒ yuán shì gù bù sī wéi yī qiē zhì zhì jù shòu shàn xiàn fù bái fó yán ruò pú
惟一切所 緣 .是故不思惟一切智智.具 壽 善 現復白佛言.若菩
sà mó hē sà bù sī
薩摩訶薩.不思

Page 2410

wéi sè nǎi zhì bù sī wéi yī qiē zhì zhì yún hé zēng zhǎng suǒ zhòng shàn gēn ruò bù zēng
惟色.乃至不思惟一切智智.云何增 長 所 種 善 根.若不增
zhǎng suǒ zhòng shàn gēn yún hé yuán mǎn bō luó mì duō ruò bù yuán mǎn bō luó mì duō yún
長 所 種 善 根.云何圓 滿波羅蜜多.若不圓 滿波羅蜜多.云
hé zhèng dé suǒ qiú wú shàng zhèng děng pú tí fó gào shàn xiàn ruò shí pú sà mó hē sà
何 證 得所求無 上 正 等菩提.佛告 善 現.若時菩薩摩訶薩.
bù sī wéi sè nǎi zhì bù sī wéi yī qiē zhì zhì shì shí pú sà mó hē sà biàn néng zēng zhǎng
不思惟色.乃至不思惟一切智智.是時菩薩摩訶薩.便 能 增 長
suǒ zhòng shàn gēn suǒ zhòng shàn gēn dé zēng zhǎng gù biàn néng yuán mǎn bō luó mì duō bō
所 種 善 根.所 種 善 根得增 長 故.便 能 圓 滿波羅蜜多.波
luó mì duō dé yuán mǎn gù biàn néng zhèng dé suǒ qiú wú shàng zhèng děng pú tí hé yǐ gù
羅蜜多得圓 滿故.便 能 證 得所求無 上 正 等菩提.何以故.
shàn xiàn zhū pú sà mó hē sà yào bù sī wéi sè nǎi zhì bù sī wéi yī qiē zhì zhì nǎi néng
善 現.諸菩薩摩訶薩.要不思惟色.乃至不思惟一切智智.乃 能
jù zú xiū zhū pú sà mó hē sà xíng zhèng dé wú shàng zhèng děng pú tí jù shòu shàn xiàn
具足修諸菩薩摩訶薩行. 證 得無 上 正 等菩提.具 壽 善 現
fù bái fó yán hé yuán pú sà mó hē sà yào bù sī wéi sè nǎi zhì bù sī wéi
復白佛言.何 緣 菩薩摩訶薩.要不思惟色.乃至不思惟

Page 2411

yī qiè zhì zhì fāng néng jù zú xiū zhū pú sà mó hē sà xíng zhèng dé wú shàng zhèng děng pú
一切智智.方 能 具足修諸菩薩摩訶薩行. 證 得無 上 正 等菩
tí fó gào shàn xiàn zhū pú sà mó hē sà ruò sī wéi sè nǎi zhì sī wéi yī qiè zhì zhì zé
提.佛告 善 現.諸菩薩摩訶薩.若思惟色.乃至思惟一切智智.則
yǒu suǒ dé yǒu suǒ dé gù biàn zhuó yù jiè sè wú sè jiè ruò zhuó yù jiè sè wú sè jiè bù
有所得.有所得故.便 著欲界色無色界.若 著欲界色無色界.不
néng jù zú xiū zhū pú sà mó hē sà xíng zhèng dé wú shàng zhèng děng pú tí ruò pú sà mó
能 具足修諸菩薩摩訶薩行. 證 得無 上 正 等菩提.若菩薩摩
hē sà bù sī wéi sè nǎi zhì bù sī wéi yī qiē zhì zhì biàn wú suǒ dé wú suǒ dé gù zé bú
訶薩.不思惟色.乃至不思惟一切智智.便無所得.無所得故.則不
zhuó yù jiè sè wú sè jiè ruò bù zhuó yù jiè sè wú sè jiè nǎi néng jù zú xiū zhū pú sà mó
著欲界色無色界.若不 著欲界色無色界.乃 能 具足修諸菩薩摩
hē sà xíng zhèng dé wú shàng zhèng děng pú tí shì gù shàn xiàn ruò pú sà mó hē sà yù
訶薩行. 證 得無 上 正 等菩提.是故 善 現.若菩薩摩訶薩.欲
dé jù zú xiū zhū pú sà mó hē sà xíng yù jí zhèng dé suǒ qiú wú shàng zhèng děng pú tí
得具足修諸菩薩摩訶薩行.欲疾 證 得所求無 上 正 等菩提.
dāng qín xiū xué shèn shēn bō rě bō luó mì
當 勤修學 甚 深 般若波羅蜜

Page 2412

duō bú yìng sī wéi zhí zhuó zhū fǎ jù shòu shàn xiàn fù bái fó yán ruò pú sà mó hē sà
多.不應思惟執著諸法.具壽 善 現復白佛言.若菩薩摩訶薩.
jīng qín xiū xué shèn shēn bō rě bō luó mì duō dāng yū hé zhù fó gào shàn xiàn ruò pú sà
精勤修學甚 深般若波羅蜜多.當於何住.佛告 善 現.若菩薩
mó hē sà jīng qín xiū xué shèn shēn bō rě bō luó mì duō bú yìng zhù sè nǎi zhì bú yìng zhù
摩訶薩.精勤修學甚 深般若波羅蜜多.不應住色.乃至不應住
yī qiè zhì zhì jù shòu shàn xiàn fù bái fó yán hé yuán pú sà mó hē sà jīng qín xiū xué shèn
一切智智.具壽 善 現復白佛言.何緣菩薩摩訶薩.精勤修學甚
shēn bō rě bō luó mì duō bú yìng zhù sè nǎi zhì bú yìng zhù yī qiè zhì zhì fó gào shàn xiàn
深般若波羅蜜多.不應住色.乃至不應住一切智智.佛告 善 現.
ruò pú sà mó hē sà jing qín xiū xué shèn shēn bō rě bō luó mì duō yū yī qiè fǎ wú zhí
若菩薩摩訶薩.精勤修學甚 深般若波羅蜜多.於一切法無執
zhuó gù bú yìng zhù sè nǎi zhì bú yìng zhù yī qiè zhì zhì hé yǐ gù shàn xiàn shì pú sà mó
著故.不應住色.乃至不應住一切智智.何以故. 善 現.是菩薩摩
hē sà bú jiàn yǒu fǎ kě yū qí zhōng ér qǐ zhí zhuó jí kě ān zhù shàn xiàn rú shì pú
訶薩.不見有法.可於其 中 而起執著及可安住. 善 現.如是菩
sà mó hē sà yǐ wú suǒ zhuó jí wú ān
薩摩訶薩.以無所著及無安

zhù ér wéi fāng biàn jīng qín xiū xué shèn shēn bō rě bō luó mì duō fù cì shàn xiàn ruò pú
住而爲方便.精勤修學甚 深般若波羅蜜多.復次 善 現.若菩
sà mó hē sà zuò rú shì niàn ruò néng rú shì wú suǒ zhí zhuó wú suǒ ān zhù jīng jìn xiū xíng
薩摩訶薩.作如是念.若能如是無所執著無所安住.精進修行
shèn shēn bō rě bō luó mì duō shì xiū bō rě bō luó mì duō shì xíng bō rě bō luó mì duō
甚 深般若波羅蜜多.是修般若波羅蜜多.是行般若波羅蜜多.
wǒ néng rú shì wú suǒ zhí zhuó xiū shēn bō rě bō luó mì duō wǒ néng rú shì wú suǒ zhí zhuó
我能如是無所執著.修深般若波羅蜜多.我能如是無所執著.
xíng shēn bō rě bō luó mì duō shì xíng bō rě bō luó mì duō shàn xiàn shì pú sà mó hē sà
行 深般若波羅蜜多.是行般若波羅蜜多. 善 現.是菩薩摩訶薩.
yóu rú shì niàn qǔ xiàng zhí zhuó yuǎn lí bō rě bō luó mì duō ruò yuǎn lí bō rě bō luó mì
由如是念.取相執著.遠離般若波羅蜜多.若遠離般若波羅蜜
duō zé yuǎn lí jìng lǜ jīng jìn ān rěn jìng jiè bù shī bō luó mì duō yì yuǎn lí nèi kōng nǎi
多.則遠離靜慮精進安忍淨戒布施波羅蜜多.亦遠離內空乃
zhì wú xìng zì xìng kōng yì yuǎn lí zhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè yì yuǎn lí kǔ jí miè dào
至無性自性空.亦遠離眞如乃至不思議界.亦遠離苦集滅道
shèng dì yì yuǎn lí sì niàn zhù nǎi
聖諦.亦遠離四念住乃

zhì bā shèng dào zhī yì yuǎn lí sì jìng lǜ sì wú liáng sì wú sè dìng yì yuǎn lí bā jiě tuō
至八 聖 道支.亦遠離四靜慮四無量四無色定.亦遠離八解脫
nǎi zhì shí biàn chǔ yì yuǎn lí kōng wú xiàng wú yuǎn jiě tuō mén yì yuǎn lí jǐ xǐ dì nǎi
乃至十遍處.亦遠離空無相無願解脫門.亦遠離極喜地乃
zhì fǎ yún dì yì yuǎn lí yī qiè tuó luó ní mén sān mó dì mén yì yuǎn lí wǔ yǎn liù shén
至法雲地.亦遠離一切陀羅尼門三摩地門.亦遠離五眼六神
tōng yì yuǎn lí rú lái shí lì nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ yì yuǎn lí wú wàng shī fǎ héng
通.亦遠離如來十力乃至十八佛不共法.亦遠離無忘失法恆
zhù shè xìng yì yuǎn lí yī qiè zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì yì yuǎn lí yī qiè pú sà mó
住舍性.亦遠離一切智道相智一切相智.亦遠離一切菩薩摩
hē sà xíng yì yuǎn lí zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí yì yuǎn lí yī qiè zhì zhì suǒ yǐ
訶薩行.亦遠離諸佛無上正等菩提.亦遠離一切智智.所以
zhě hé shèn shēn bō rě bō luó mì duō yū yī qiè fǎ wú suǒ zhí zhuó fēi shēn bō rě bō luó
者何.甚深般若波羅蜜多.於一切法無所執著.非深般若波羅
mì duō yǒu zhí zhù zhě jí zhí zhuó xìng hé yǐ gù shèn shēn bō rě bō luó mì duō dōu wú
蜜多有執著者.及執著性.何以故.甚深般若波羅蜜多.都無
zì xìng kě yū zhū fǎ yǒu suǒ zhí zhuó shì
自性.可於諸法有所執著.是

Page 2415

gù shàn xiàn zhū pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó mì duō shí qǐ rú shì xiǎng cǐ shì
故善現.諸菩薩摩訶薩.修行般若波羅蜜多時.起如是想.此是
bō rě bō luó mì duō wǒ xíng bō rě bō luó mì duō zé pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō
般若波羅蜜多.我行般若波羅蜜多.則菩薩摩訶薩修行般若波
luó mì duō yū yī qiè fǎ jí shēn bō rě bō luó mì duō jiē wú zhí zhuó fù cì shàn xiàn
羅蜜多.於一切法.及深般若波羅蜜多.皆無執著.復次善現.
ruò pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó mì duō shí qǐ rú shì xiǎng cǐ shì bō rě bō luó
若菩薩摩訶薩.修行般若波羅蜜多時.起如是想.此是般若波羅
mì duō wǒ xíng bō rě bō luó mì duō zé shì biàn xíng zhū fǎ shí xiàng shì pú sà mó hē sà
蜜多.我行般若波羅蜜多.則是遍行諸法實相.是菩薩摩訶薩.
yóu qǐ cǐ xiǎng biàn tuì bō rě bō luó mì duō ruò tuì bō rě bō luó mì duō zé tuì yī qiè
由起此想.便退般若波羅蜜多.若退般若波羅蜜多.則退一切
shū shèng bái fǎ hé yǐ gù shèn shēn bō rě bō luó mì duō shì yī qiè zhòng bái fǎ gēn běn
殊勝白法.何以故.甚深般若波羅蜜多.是一切種白法根本.
ruò tuì bō rě bō luó mì duō zé wéi tuì shī yī qiè bái fǎ fù cì shàn xiàn ruò pú sà mó hē
若退般若波羅蜜多.則爲退失一切白法.復次善現.若菩薩摩訶
sà zuò rú shì niàn shèn shēn
薩.作如是念.甚深

Page 2416

bō rě bō luó mì duō shè shòu bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō luó mì duō nǎi zhì shè
般若波羅蜜多.攝 受 布施淨戒安忍精進靜慮波羅蜜多.乃至攝
shòu yī qiè zhì zhì shì pú sà mó hē sà tuì shī bō rě bō luó mì duō ruò tuì shī bō rě bō
受 一切智智.是菩薩摩訶薩.退失般若波羅蜜多.若退失般若波
luó mì duō zé bù néng shè shòu bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō luó mì duō nǎi zhì bù
羅蜜多.則不 能 攝 受 布施淨戒安忍精進靜慮波羅蜜多.乃至不
néng shè shòu yī qiè zhì zhì hé yǐ gù shàn xiàn fēi lí bō rě bō luó mì duō néng biàn shè
能 攝 受 一切智智.何以故. 善 現.非離般若波羅蜜多. 能 遍 攝
shòu pú tí fēn fǎ jí néng zhèng dé yī qiè zhì zhì fù cì shàn xiàn ruò pú sà mó hē sà
受 菩提分法.及 能 證 得一切智智.復次 善 現.若菩薩摩訶薩.
zuò rú shì niàn ān zhù bō rě bō luó mì duō biàn yū wú shàng zhèng děng pú tí dìng dé shòu
作如是念.安住般若波羅蜜多.便於無 上 正 等 菩提.定得 受
jì shì pú sà mó hē sà zé tuì shī bō rě bō luó mì duō ruò tuì shī bō rě bō luó mì duō
記.是菩薩摩訶薩.則退失般若波羅蜜多.若退失般若波羅蜜多.
zé yū wú shàng zhèng děng pú tí bù dé shòu jì hé yǐ gù shàn xiàn fēi lí bō rě bō luó
則於無 上 正 等 菩提.不得 受 記.何以故. 善 現.非離般若波羅
mì duō kě yū wú shàng zhèng děng
蜜多.可於無 上 正 等

pú tí dé shòu jì gù fù cì shàn xiàn ruò pú sà mó hē sà zuò rú shì niàn ān zhù bō rě
菩提得 受 記故.復次 善 現.若菩薩摩訶薩.作如是念.安住般若
bō luó mì duō zé néng yǐn fā bù shī bō luó mì duō nǎi zhì jìng lǜ bō luó mì duō rú shì nǎi
波羅蜜多.則 能 引發布施波羅蜜多.乃至靜慮波羅蜜多.如是乃
zhì néng yǐn fā dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shì pú sà mó hē sà zé tuì shī bō rě bō luó
至 能 引發大慈大悲.大喜大捨.是菩薩摩訶薩.則退失般若波羅
mì duō ruò tuì shī bō rě bō luó mì duō zé bù néng yǐn fā bù shī bō luó mì duō nǎi zhì jìng
蜜多.若退失般若波羅蜜多.則不 能 引發布施波羅蜜多.乃至靜
lǜ bō luó mì duō rú shì nǎi zhì bù néng yǐn fā dà cí dà bēi dà xǐ dà shě hé yǐ gù
慮波羅蜜多.如是乃至不 能 引發大慈大悲.大喜大捨.何以故.
shàn xiàn fēi lí bō rě bō luó mì duō ér néng yǐn fā ān zhù shèng fǎ fù cì shàn xiàn ruò
善 現.非離般若波羅蜜多.而 能 引發安住 勝 法.復次 善 現.若
pú sà mó hē sà zuò rú shì niàn fó zhī zhū fǎ wú shè shòu xiàng zì zhèng wú shàng zhèng
菩薩摩訶薩.作如是念.佛知諸法無攝 受 相 .自 證 無 上 正
děng pú tí dé pú tí yǐ wéi zhū yǒu qíng xuān shuō kāi shì zhū fǎ shí xiàng shì pú sà mó
等 菩提.得菩提已.爲諸有 情 . 宣 說 開示諸法實 相 .是菩薩摩
hē sà zé wéi tuì shī shèn shēn bō
訶薩.則爲退失 甚 深 般

rě bō luó mì duō hé yǐ gù shàn xiàn rú lái yū fǎ wú zhī wú jué wú shuō wú shì suǒ yǐ
若波羅蜜多.何以故.善 現.如來於法無知無覺.無 說 無示.所以
zhě hé zhū fǎ shí xìng bù kě zhī jué bù kě shī shè yún hé dé yǒu zhī jué shuō shì yī qiè
者何.諸法實 性.不可知覺.不可施設.云何得有知覺 說 示一切
fǎ zhě ruò yán shí yǒu zhī jué shuō shì yī qiè fǎ zhě wú yǒu shì chǔ ěr shí jù shòu shàn xiàn
法者.若言實有知覺 說 示一切法者.無有是處.爾時具 壽 善 現
bái fó yán shì zūn zhū pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó mì duō yún hé dāng dé yuǎn
白佛言.世尊.諸菩薩摩訶薩.修行般若波羅蜜多.云何 當 得 遠
lí rú shì zhòng zhòng guò shī fó gào shàn xiàn ruò pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó
離如是 種 種 過失.佛告 善 現.若菩薩摩訶薩.修行般若波羅
mì duō zuò rú shì niàn yī qiè fǎ wú suǒ yǒu bù kě qǔ ruò fǎ wú suǒ yǒu bù kě qǔ zé
蜜多.作如是念.一切法無所有不可取.若法無所有不可取.則
wú yǒu néng xiàn děng jué zhě yì wú yǒu néng xuān shuō kāi shì ruò rú shì xíng shì xíng bō rě
無有 能 現 等 覺者.亦無有 能 宣 說 開示.若如是行.是行般若
bō luó mì duō lí zhū guò shī ruò pú sà mó hē sà zhuó wú suǒ yǒu bù kě qǔ fǎ zé lí
波羅蜜多.離諸過失.若菩薩摩訶薩. 著 無所有不可取法.則離
bō rě bō luó mì duō hé yǐ gù shàn
般若波羅蜜多.何以故.善

Page 2419

xiàn shèn shēn bō rě bō luó mì duō yū yī qiè fǎ wú suǒ zhí zhuó wú suǒ shè shòu ruò yū
現.甚 深 般若波羅蜜多.於一切法.無所執 著.無所攝 受.若於
zhū fǎ yǒu suǒ zhí zhuó yǒu suǒ shè shòu zé lí bō rě bō luó mì duō jù shòu shàn xiàn fù bái
諸法有所執 著.有所攝 受則離般若波羅蜜多.具 壽 善 現復白
fó yán shì zūn bō rě bō luó mì duō yū bō rě bō luó mì duō wéi yuǎn lí wéi bú yuǎn lí
佛言.世尊.般若波羅蜜多.於般若波羅蜜多爲 遠 離爲不 遠 離.
nǎi zhì bù shī bō luó mì duō yū bù shī bō luó mì duō wéi yuǎn lí wéi bú yuǎn lí rú shì nǎi
乃至布施波羅蜜多.於布施波羅蜜多爲 遠 離爲不 遠 離.如是乃
zhì yī qiè zhì zhì yū yī qiè zhì zhì wéi yuǎn lí wéi bú yuǎn lí shì zūn ruò bō rě bō luó mì
至一切智智.於一切智智爲 遠 離爲不 遠 離.世尊.若般若波羅蜜
duō yū bō rě bō luó mì duō shè yuǎn lí shè bú yuǎn lí yún hé pú sà mó hē sà néng wú
多.於般若波羅蜜多設 遠 離設不 遠 離.云何菩薩摩訶薩 能 無
zhí zhuó yǐn fā bō rě bō luó mì duō nǎi zhì ruò bù shī bō luó mì duō yū bù shī bō luó mì
執 著.引發般若波羅蜜多.乃至若布施波羅蜜多.於布施波羅蜜
duō shè yuǎn lí shè bú yuǎn lí yún hé pú sà mó hē sà néng wú zhí zhuó yǐn fā bù shī bō
多設 遠 離設不 遠 離.云何菩薩摩訶薩 能 無執 著.引發布施波
luó mì duō rú shì nǎi
羅蜜多.如是乃

Page 2420

zhì ruò yī qiè zhì zhì yū yī qiè zhì zhì shè yuǎn lí shè bú yuǎn lí yún hé pú sà mó hē sà
至若一切智智.於一切智智設 遠 離設不 遠 離.云何菩薩摩訶薩
néng wú zhí zhuó yǐn fā yī qiè zhì zhì fó gào shàn xiàn bō rě bō luó mì duō yū bō rě bō
能 無執 著 .引發一切智智.佛告 善 現.般若波羅蜜多.於般若波
luó mì duō fēi yuǎn lí fēi bú yuǎn lí nǎi zhì yī qiè zhì zhì yū yī qiè zhì zhì fēi yuǎn lí fēi
羅蜜多非 遠 離非不 遠 離.乃至一切智智.於一切智智非 遠 離非
bú yuǎn lí shì gù pú sà mó hē sà néng wú zhí zhuó yǐn fā bō rě bō luó mì duō nǎi zhì
不 遠 離.是故菩薩摩訶薩. 能 無執 著 .引發般若波羅蜜多.乃至
yǐn fā yī qiè zhì zhì hé yǐ gù shàn xiàn fēi jí zì xìng fēi lí zì xìng ér néng ān zhù yǐn
引發一切智智.何以故. 善 現.非卽自性.非離自性.而 能 安住引
fā zì xìng fù cì shàn xiàn zhū pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó mì duō bú zhí zhuó
發自性.復次 善 現.諸菩薩摩訶薩.修行般若波羅蜜多.不執 著
sè wèi cǐ shì sè cǐ sè shǔ bǐ yì bú zhí zhuó shòu xiǎng xíng shí wèi cǐ shì shòu xiǎng xíng
色.謂此是色.此色屬彼.亦不執 著 受 想 行識.謂此是受 想 行
shí cǐ shòu xiǎng xíng shí shǔ bǐ rú shì nǎi zhì bú zhí zhuó yī qiè zhì zhì wèi cǐ shì yī qiè
識.此 受 想 行識屬彼.如是乃至不執 著 一切智智.謂此是一切
zhì zhì cǐ yī qiè zhì zhì
智智.此一切智智

shǔ bǐ shàn xiàn shì pú sà mó hē sà yū rú shì yī qiè fǎ wú zhí zhuó gù biàn néng yǐn fā
屬彼. 善 現.是菩薩摩訶薩.於如是一切法無執 著 故.便 能 引發
bō rě bō luó mì duō nǎi zhì bù shī bō luó mì duō nǎi zhì néng yǐn fā yī qiè zhì zhì hé yǐ
般若波羅蜜多.乃至布施波羅蜜多.乃至 能 引發一切智智.何以
gù shàn xiàn ruò pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó mì duō yū zhū fǎ zhōng yǒu suǒ
故. 善 現.若菩薩摩訶薩.修行般若波羅蜜多.於諸法 中 有所
zhí zhuó wèi cǐ shì fǎ cǐ fǎ shǔ bǐ zé bù néng suí yì yǐn fā ān zhù shèng miào gōng dé
執 著 .謂此是法.此法屬彼.則不 能 隨意引發.安住 勝 妙 功 德.
fù cì shàn xiàn zhū pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó mì duō bú guàn sè ruò cháng ruò
復次 善 現.諸菩薩摩訶薩.修行般若波羅蜜多.不 觀 色若 常 若
wú cháng ruò lè ruò kǔ ruò wǒ ruò wú wǒ ruò jìng ruò bù jìng ruò jì jìng ruò bù jì jìng ruò
無 常 .若樂若苦.若我若無我.若淨若不淨.若寂靜若不寂靜.若
yuǎn lí ruò bù yuǎn lí yì bú guàn shòu xiǎng xíng shí ruò cháng ruò wú cháng ruò lè ruò kǔ
遠 離若不 遠 離.亦不 觀 受 想 行識若 常 若無 常 .若樂若苦.
ruò wǒ ruò wú wǒ ruò jìng ruò bù jìng ruò jì jìng ruò bù jì jìng ruò yuǎn lí ruò bù yuǎn lí
若我若無我.若淨若不淨.若寂靜若不寂靜.若 遠 離若不 遠 離.
nǎi zhì bú guàn yī qiè zhì zhì ruò cháng ruò
乃至不 觀 一切智智若 常 若

wú cháng ruò lè ruò kǔ ruò wǒ ruò wú wǒ ruò jìng ruò bù jìng ruò jì jìng ruò bù jì jìng ruò
無 常 .若樂若苦.若我若無我.若淨若不淨.若寂靜若不寂靜.若
yuǎn lí ruò bù yuǎn lí shì pú sà mó hē sà yū rú shì yī qiè fǎ bú guàn chá gù biàn
遠 離若不 遠 離.是菩薩摩訶薩.於如是一切法.不 觀 察故. 便
néng yǐn fā bō rě bō luó mì duō nǎi zhì bù shī bō luó mì duō rú shì nǎi zhì néng yǐn fā yī
能 引發般若波羅蜜多.乃至布施波羅蜜多.如是乃至 能 引發一
qiè zhì zhì hé yǐ gù shàn xiàn ruò pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó mì duō yū zhū
切智智.何以故. 善 現.若菩薩摩訶薩.修行般若波羅蜜多.於諸
fǎ zhōng yǒu suǒ guàn chá ruò cháng ruò wú cháng ruò lè ruò kǔ ruò wǒ ruò wú wǒ ruò jìng ruò
法 中 有所 觀 察.若 常 若無 常 .若樂若苦.若我若無我.若淨若
bù jìng ruò jì jìng ruò bù jì jìng ruò yuǎn lí ruò bù yuǎn lí zé bù néng suí yì yǐn fā ān
不淨.若寂靜若不寂靜若 遠 離若不 遠 離.則不 能 隨意引發.安
zhù shèng miào gōng dé fù cì shàn xiàn ruò pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó mì duō
住 勝 妙 功 德.復次 善 現.若菩薩摩訶薩.修行般若波羅蜜多.
zé wéi xiū xíng jìng lǜ jīng jìn ān rěn jìng jiè bù shī bō luó mì duō yì wéi ān zhù nèi kōng nǎi
則爲修行靜慮精進安忍淨戒布施波羅蜜多.亦爲安住內 空 乃
zhì wú xìng zì xìng kōng yì wéi ān
至無性自性 空 .亦爲安

Page 2423

zhù zhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè yì wéi ān zhù kǔ jí miè dào shèng dì yì wéi xiū xíng sì
住 眞 如乃至不思議界.亦爲安住苦集滅道 聖 諦.亦爲修行四
niàn zhù nǎi zhì bā shèng dào zhī yì wéi xiū xíng sì jìng lǜ sì wú liáng sì wú sè dìng yì wéi
念 住乃至八 聖 道支.亦爲修行四靜慮四無 量 四無色 定.亦爲
xiū xíng bā jiě tuō nǎi zhì shí biàn chǔ yì wéi xiū xíng kōng wú xiàng wú yuǎn jiě tuō mén yì wéi
修行八解脫乃至十遍處.亦爲修行 空 無 相 無願 解脫門.亦爲
xiū xíng pú sà shí dì yì wéi xiū xíng yī qiè tuó luó ní mén sān mó dì mén yì wéi xiū xíng wǔ
修行菩薩十地.亦爲修行一切陀羅尼門三摩地門.亦爲修行五
yǎn liù shén tōng yì wéi xiū xíng rú lái shí lì nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ yì wéi xiū xíng
眼六 神 通.亦爲修行如來十力乃至十八佛不 共 法.亦爲修行
wú wàng shī fǎ héng zhù shě xìng yì wéi xiū xíng yī qiè zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì yì
無 忘 失法 恆 住 捨 性.亦爲修行一切智道 相 智一切 相 智.亦
wéi xiū xíng yī qiè pú sà mó hē sà xíng yì wéi xiū xíng zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí
爲修行一切菩薩摩訶薩行.亦爲修行諸佛無 上 正 等 菩提.
yì wéi xiū xíng yī qiè zhì zhì fù cì shàn xiàn shèn shēn bō rě bō luó mì duō suí suǒ xíng chǔ
亦爲修行一切智智.復次善 現. 甚 深般若波羅蜜多.隨所行處.
suǒ yǒu yī qiè bō luó mì duō jí
所有一切波羅蜜多.及

Page 2424

yú yī qiè pú tí fēn fǎ jiē xī suí xíng shèn shēn bō rě bō luó mì duō suí suǒ zhì chǔ suǒ
餘一切菩提分法.皆悉隨行. 甚 深 般若波羅蜜多.隨所至處.所
yǒu yī qiè bō luó mì duō jí yú yī qiè pú tí fēn fǎ jiē xī suí zhì shàn xiàn rú zhuǎn lún
有一切波羅蜜多.及餘一切菩提分法.皆悉隨至. 善 現.如 轉 輪
wáng suí suǒ xíng chǔ sì zhòng yǒng jūn jiē xī suí xíng rú zhuǎn lún wáng suí suǒ zhì chǔ
王 .隨所行處.四 種 勇 軍.皆悉隨行.如 轉 輪 王 .隨所至處.
sì zhòng yǒng jūn jiē xī suí zhì shèn shēn bō rě bō luó mì duō yì fù rú shì suí yǒu suǒ
四 種 勇 軍.皆悉隨至. 甚 深 般若波羅蜜多.亦復如是.隨有所
xíng jí yǒu suǒ zhì suǒ yǒu yī qiè bō luó mì duō jí yú yī qiè pú tí fēn fǎ jiē xī suí xíng
行及有所至.所有一切波羅蜜多.及餘一切菩提分法.皆悉隨行.
jiū jìng zhì yú yī qiè zhì zhì shàn xiàn rú shàn yù zhě jià sì mǎ chē lìng bì jiǎn lù xíng yū
究竟至於一切智智. 善 現.如 善 御者駕四馬車.令避險路.行於
zhèng dào suí běn yì yù néng wǎng suǒ zhì shèn shēn bō rě bō luó mì duō yì fù rú shì
正 道.隨本意欲. 能 往 所至. 甚 深 般若波羅蜜多.亦復如是.
shàn yù yī qiè bō luó mì duō jí yú yī qiè pú tí fēn fǎ lìng bì shēng sǐ niè pán jiǎn lù
善 御一切波羅蜜多.及餘一切菩提分法.令避 生 死涅槃險路.
xíng yū zì lì lì tā zhèng dào zhì běn suǒ qiú yī
行於自利.利他 正 道.至本所求一

Page 2425

qiē zhì zhì jù shòu shàn xiàn bái yán shì zūn zhū pú sà mó hē sà yún hé wéi dào yún hé fēi
切智智.具 壽 善 現白言.世尊.諸菩薩摩訶薩.云何爲道.云何非
dào fó gào shàn xiàn zhū yì shēng dào ruò shēng wén dào ruò dú jué dào fēi zhū pú sà mó
道.佛告 善 現.諸異 生 道.若 聲 聞道.若獨覺道.非諸菩薩摩
hē sà dào yī cǐ bù néng wǎng yī qiè zhì zhì gù shèn shēn bō rě bō luó mì duō suǒ yǐn liù
訶薩道.依此不能 往 一切智智故. 甚 深 般若波羅蜜多.所引六
zhòng bō luó mì duō shì zhū pú sà mó hē sà dào yī cǐ dìng néng wǎng yī qiè zhì zhì gù
種 波羅蜜多.是諸菩薩摩訶薩道.依此定 能 往 一切智智故.
jù shòu shàn xiàn fù bái fó yán shèn shēn bō rě bō luó mì duō chū xiàn shì jiān néng bàn dà
具 壽 善 現復白佛言. 甚 深 般若波羅蜜多.出現世閒 能 辦大
shì suǒ wèi shì xiàn zhū pú sà mó hē sà dào fēi dào xiàng lìng zhū pú sà mó hē sà zhòng zhī
事.所謂示現諸菩薩摩訶薩道非道 相 .令諸菩薩摩訶薩 衆 .知
shì dào shì fēi dào jí néng zhèng dé yī qiè zhì zhì fó gào shàn xiàn rú shì rú shì rú rǔ
是道是非道.疾 能 證 得一切智智.佛告 善 現.如是如是.如汝
suǒ shuō shèn shēn bō rě bō luó mì duō chū xiàn shì jiān néng bàn dà shì suǒ wèi shì xiàn zhū
所 說 . 甚 深 般若波羅蜜多.出現世閒 能 辦大事.所謂示現諸
pú sà mó hē sà dào fēi dào xiàng lìng zhū pú sà mó
菩薩摩訶薩道非道 相 .令諸菩薩摩

Page 2426

hē sà zhòng zhī shì dào shì fēi dào jí néng zhèng dé yī qiè zhì zhì fù cì shàn xiàn shèn
訶薩 衆 .知是道是非道.疾 能 證 得一切智智.復次 善 現 . 甚
shēn bō rě bō luó mì duō chū xiàn shì jiān néng bàn dà shì suǒ wèi dù tuō wú liáng wú shù wú
深 般若波羅蜜多.出 現世閒 能 辦大事.所謂度脫無 量 無數無
biān yǒu qíng lìng dé shū shèng lì yì ān lè shàn xiàn dāng zhī shèn shēn bō rě bō luó mì
邊 有 情 .令得殊 勝 利益安樂. 善 現 . 當 知 甚 深 般若波羅蜜
duō suī zuò wú biān lì lè tā shì ér yū cǐ shì wú suǒ qǔ zhuó fù cì shàn xiàn shèn shēn
多.雖作無邊利樂他事.而於此事無所取 著.復次 善 現 . 甚 深
bō rě bō luó mì duō suī néng shì xiàn sè suǒ zuò shì ér yū cǐ shì wú suǒ qǔ zhuó suī néng
般若波羅蜜多.雖 能 示現色所作事.而於此事無所取 著.雖 能
shì xiàn shòu xiǎng xíng shí suǒ zuò shì ér yū cǐ shì wú suǒ qǔ zhuó rú shì nǎi zhì suī néng shì
示現 受 想 行識所作事.而於此事無所取 著.如是乃至雖 能 示
xiàn yī qiè zhì zhì suǒ zuò shì ér yū cǐ shì wú suǒ qǔ zhuó suī néng shì xiàn shēng wén dú jué
現一切智智所作事.而於此事無所取 著.雖 能 示現 聲 聞獨覺
suǒ zuò shì ér yū cǐ shì wú suǒ qǔ zhuó shàn xiàn shèn shēn bō rě bō luó mì duō suī néng
所作事.而於此事無所取 著 . 善 現 . 甚 深 般若波羅蜜多.雖 能
yǐn dǎo yī qiè pú sà mó hē sà zhòng lìng qù wú shàng
引導一切菩薩摩訶薩 衆 .令趣無 上

Page 2427

zhèng děng pú tí yuǎn lí shēng wén dú jué děng dì ér yū zhū fǎ wú shēng wú miè yǐ fǎ
正 等菩提. 遠 離 聲 聞獨覺 等 地.而於諸法無 生 無滅.以法
zhù xìng wéi dìng liàng gù jù shòu shàn xiàn fù bái fó yán ruò shèn shēn bō rě bō luó mì duō
住 性爲定 量故.具 壽 善 現復白佛言.若 甚 深 般若波羅蜜多.
yū yī qiè fǎ wú shēng wú miè yún hé pú sà mó hē sà xíng shēn bō rě bō luó mì duō shí
於一切法無 生 無滅.云何菩薩摩訶薩行 深 般若波羅蜜多時.
wéi zhū yǒu qíng yìng xíng bù shī yìng chí jìng jiè yìng qǐ ān rěn yìng qín jīng jìn yìng zhù jìng
爲諸有 情 .應 行布施.應持淨戒.應起安忍.應勤精進.應住靜
lǜ yìng xiū bō rě fó gào shàn xiàn zhū pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó mì duō shí
慮.應修般若.佛告 善 現.諸菩薩摩訶薩.修行般若波羅蜜多時.
yuán yī qiè zhì zhì wéi zhū yǒu qíng yìng xíng bù shī yìng chí jìng jiè yìng qǐ ān rěn yìng qín
緣 一切智智.爲諸有 情 應 行布施.應持淨戒.應起安忍.應勤
jīng jìn yìng zhù jìng lǜ yìng xiū bō rě shàn xiàn shì pú sà mó hē sà chí cǐ shàn gēn yǔ
精進.應住靜慮.應修般若. 善 現.是菩薩摩訶薩.持此 善 根.與
zhū yǒu qíng tóng gòng huí xiàng yī qiè zhì zhì rú shì huí xiàng yī qiè zhì zhì zé xiū liù zhòng
諸有 情 同 共 迴 向 一切智智.如是迴 向 一切智智.則修六 種
bō luó mì duō sù dé yuán mǎn yì xiū pú sà cí bēi xǐ
波羅蜜多.速得 圓 滿.亦修菩薩慈悲喜

Page 2428

shě sù dé yuán mǎn nǎi zhì ān zuò miào pú tí zuò cháng bú yuǎn lí rú shì liù zhòng bō
捨.速得圓滿.乃至安坐妙菩提座. 常不遠離.如是六種波
luó mì duō ruò bú yuǎn lí rú shì liù zhòng bō luó mì duō zé bú yuǎn lí yī qiè zhì zhì shì
羅蜜多.若不遠離如是六種波羅蜜多.則不遠離一切智智.是
gù shàn xiàn ruò pú sà mó hē sà yù jí zhèng dé yī qiè zhì zhì dāng qín jīng jìn xiū xué liù
故善現.若菩薩摩訶薩.欲疾證得一切智智.當勤精進.修學六
zhòng bō luó mì duō dāng qín jīng jìn xiū xíng liù zhòng bō luó mì duō ruò pú sà mó hē sà
種波羅蜜多.當勤精進.修行六種波羅蜜多.若菩薩摩訶薩.
dāng qín jīng jìn xiū xué xiū xíng rú shì liù zhòng bō luó mì duō yī qiè shàn gēn sù dé yuán
當勤精進.修學修行如是六種波羅蜜多.一切善根速得圓
mǎn jí néng zhèng dé yī qiè zhì zhì shì gù shàn xiàn zhū pú sà mó hē sà yìng yǔ liù
滿.疾能證得一切智智.是故善現.諸菩薩摩訶薩.應與六
zhòng bō luó mì duō cháng gòng xiāng yìng wù xiāng shě lí jù shòu shàn xiàn bái yán shì zūn
種波羅蜜多常共相應.勿相捨離.具壽善現白言.世尊.
yún hé pú sà mó hē sà néng yǔ liù zhòng bō luó mì duō cháng gòng xiāng yìng bú xiāng shě
云何菩薩摩訶薩.能與六種波羅蜜多常共相應.不相捨
lí fó gào shàn xiàn ruò pú sà mó hē sà rú shí guàn sè fēi xiāng yìng fēi
離.佛告善現.若菩薩摩訶薩.如實觀色非相應非

Page 2429

bú xiāng yìng rú shí guàn shòu xiǎng xíng shí fēi xiāng yìng fēi bú xiāng yìng nǎi zhì rú shí guàn
不相應.如實觀受想行識非相應非不相應.乃至如實觀
yī qiè zhì zhì fēi xiāng yìng fēi bú xiāng yìng shì pú sà mó hē sà néng yǔ liù zhòng bō luó
一切智智非相應非不相應.是菩薩摩訶薩.能與六種波羅
mì duō cháng gòng xiāng yìng bú xiāng shě lí fù cì shàn xiàn ruò pú sà mó hē sà héng zuò
蜜多常共相應.不相捨離.復次善現.若菩薩摩訶薩.恆作
shì niàn wǒ bú yìng zhù sè yì bú yìng zhù fēi sè wǒ bú yìng zhù shòu xiǎng xíng shí yì bú
是念.我不應住色.亦不應住非色.我不應住受想行識.亦不
yìng zhù fēi shòu xiǎng xíng shí nǎi zhì wǒ bú yìng zhù yī qiè zhì zhì yì bú yìng zhù fēi yī qiè
應住非受想行識.乃至我不應住一切智智.亦不應住非一切
zhì zhì hé yǐ gù sè fēi néng zhù fēi suǒ zhù shòu xiǎng xíng shí yì fēi néng zhù fēi suǒ zhù
智智.何以故.色非能住非所住.受想行識.亦非能住非所住.
rú shì nǎi zhì yī qiè zhì zhì fēi néng zhù fēi suǒ zhù gù shàn xiàn shì pú sà mó hē sà néng
如是乃至一切智智.非能住非所住故.善現.是菩薩摩訶薩.能
yǔ liù zhòng bō luó mì duō cháng gòng xiāng yìng bú xiāng shě lí shàn xiàn ruò pú sà mó hē
與六種波羅蜜多常共相應.不相捨離.善現.若菩薩摩訶
sà néng yǐ rú shì wú zhù fāng biàn xiū xíng liù zhòng bō luó mì duō
薩.能以如是無住方便.修行六種波羅蜜多.

Page 2430

shì pú sà mó hē sà jí néng zhèng dé yī qiè zhì zhì shàn xiàn pì rú yǒu rén yù shí ān mò
是菩薩摩訶薩.疾能 證 得一切智智. 善 現.譬如有人.欲食菴沒
luó guǒ huò bàn nà suō guǒ xiān qǔ qí zǐ yū liáng měi tián ér zhòng zhí zhī suí shí gài guàn
羅果.或半娜娑果.先取其子.於良美田而 種 植之.隨時溉 灌 .
shǒu hù yíng lǐ jiān cì shēng zhǎng yá jing zhī yè shí jié hé hé biàn yǒu huá guǒ guǒ chéng
守 護營 理.漸次 生 長 芽莖枝葉.時節和合.便有華果.果 成
shóu yǐ qǔ ér shí zhī rú shì shàn xiàn ruò pú sà mó hē sà yù dé wú shàng zhèng děng pú
熟已取而食之.如是善 現.若菩薩摩訶薩.欲得無 上 正 等菩
tí xiān xué liù zhòng bō luó mì duō fù yū yǒu qíng huò yǐ bù shī huò yǐ ài yù huò yǐ
提.先學六 種 波羅蜜多.復於有 情 .或以布施.或以愛語.或以
lì xíng huò yǐ tóng shì ér shè shòu zhī jì shè shòu yǐ jiào lìng ān zhù bù shī jìng jiè ān rěn
利行.或以同事.而攝 受之.既攝 受已.教令安住布施淨戒安忍
jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō jì ān zhù yǐ jiě tuō yī qiè shēng lǎo bìng sǐ zhèng dé
精進靜慮般若波羅蜜多.既安住已.解脫一切 生 老病死. 證 得
cháng zhù bì jìng ān lè pú sà rú shì dāng dé wú shàng zhèng děng pú tí zhuǎn miào fǎ lún
常 住畢竟安樂.菩薩如是. 當 得無 上 正 等菩提. 轉 妙法輪.
dù wú liáng zhòng shì gù shàn xiàn ruò pú sà mó hē sà yù
度無量 衆 .是故善 現.若菩薩摩訶薩.欲

Page 2431

yū zhū fǎ bú jí tā yuán ér zì wù jiě yù néng chéng shóu yī qiè yǒu qíng yù yū fó tǔ
於諸法.不藉他 緣 而自悟解.欲 能 成 熟 一切有 情 .欲於佛土
néng shàn yǎn jìng yù jí ān zuò miào pú tí zuò yù néng xiáng fú yī qiè mó jūn yù jí zhèng
能 善 嚴淨.欲疾安坐 妙 菩提座.欲 能 降 伏一切魔軍.欲疾 證
dé yī qiè zhì zhì yù zhuǎn fǎ lún tuō yǒu qíng zhòng shēng lǎo bìng sǐ zhèng dé cháng zhù bì
得一切智智.欲 轉 法輪.脫有 情 衆 生 老病死. 證 得 常 住畢
jìng ān lè yìng xué liù zhòng bō luó mì duō yǐ sì shè shì fāng biàn shè shòu zhū yǒu qíng
竟安樂. 應 學六 種 波羅蜜多.以四攝事. 方 便 攝 受 諸有 情
zhòng jì shè shòu yǐ yìng lìng ān zhù bù shī jìng jiè ān rěn jing jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì
衆 .既攝 受 已. 應 令安住布施淨戒安忍精進靜慮般若波羅蜜
duō pú sà rú shì qín xiū xué shí yìng yū bō rě bō luó mì duō cháng qín xiū xué
多.菩薩如是勤修學時. 應 於般若波羅蜜多. 常 勤修學.
dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì sì bǎi liù shí
大般若波羅蜜多经卷第四百六十

Page 2432

Page 2433 – SKIP INTENTIONALLY

Page 2434 – BLANK